

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. IV. Charitas & commiseratio, zelus & oratio confessoriorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVT IV.

CHARITAS ET COMMISERATIO, ZELVS,
& Oratio Confessariorum.

ACCEDAMVS NVNC AD VIRTVTES EXCELSIO-
RES, quæ conferunt ad hoc manus cum summa per-
fectione obeundum: quarum dux est CHARITAS
valde accensa & fundata in quatuor illis proprietati-
bus quas Apostolus vocat a latitudinem, longitudinem,
sublimitatem, & profundum. Debet itaque confessarij
Charitas adeo esse lata, vt ipsius sinus capiat omnes totius mundi pecca-
tores, nullo excluso, qui velit agere pœnitentiam; sed expansis vlnis ad
eos excipiendos offerre se debet, sicut b Pater filij prodigi occurrit ad filium
domum redeuntem. Eadem charitas debet esse adeo longa, vt non defa-
tigetur; etiamsi per multos dies peccatores expectet: sed cum longani-
mitate eorum recidiuas ferat, etiamsi c septuagies septies eueniant: modò
compuncti redeant. Debet esse adeo excelsa & sublimis: vt pœnitentes
a iimet ac prouocet ad magnam in obsequio Diuino perfectionem. pro-
curando, vt eis detur annulus, stola, & calceamentum omnium virtutum
& vitulum saginatus Sanctissimi Sacramenti, vt nutriantur & crescant in
Sanctitate. Debet esse adeo profunda eius charitas, vt humiliet se se ad
manum porrigendam cuius peccatori, etiam abiectissimo & subulco; &
quamuis ob peccatorum multitudinem ad eorum profundum peruenit.
Hoc significabat visio, quæ ostensa est S. Petro, in qua d vidit vas quod-
dam, velut linteum magnum, quatuor imijs submitti de celo in terram: in quo
erant omnia quadrupedia & serpentina terra, & volatilia cœli. Et facta est vox ad
eum: surge Petre, occide & manduca: & cum Petrus diceret: absit Domine, quia
nanquam manducaui omne commune & immundum. vox iterum dixit ad eum:
Quod Deus purificauit tu commune ne dixeris. Hoc autem factum est per ter: &
statim receptum est vas in cœlum. Hoc vas siue linteum, ait S. Augustinus,
significasse Ecclesiam Catholicam; & Cassianus, Sanctum Euangelium:
ad quod vocat Dominus noster (vt primo tomo est dictū) omnes pecca-
tores terræ, quantumuis detestandos in omni genere peccatorum, signi-
ficatos per animantia, quæ erant in linteo, aut tantum depicta (vt ait S.
Cyrillus Alexandrinus) qui per Baptisum moriuntur peccatis, & deal-
bantur, purificantur, & incorporantur Ecclesiæ tanquam viua eius mem-
bra. Sed quoniam eorum multi recidunt in horrenda peccata, fiuntque
similes animantibus, iubet Dominus noster: Pastorem habentem claues
cœli, macerare & comedere peccata, aut ipsos peccatores, quæ tales gladio

a Ephes 3.18

b Luc. 15.20

c Mat. 18.22

d Act. 10.11

Lib. 10. Hb.
45. Ep. Serm.
26. de diuer-
sis Lib. 3. de
instr. Mona-
203
Tract. 1. c. 2.
Lib. 4. de ad-
orat. in Spi-
ritu & con-
tra Iulian.

absolutionis Sacramentalis: præmissis ex parte ipsorum dolore, & Confessione peccatorum. Et tunc eos comedunt, & mystico Christi corpus inferunt tanquam viua eius Ecclesiæ membra.

SED quoniam aliqui sunt angusti cordis, horrentque agere cum peccatoribus valde detestandis, ne quid sibi mali adhareat: aut stomachum ipsis moueat, cum tot cernunt abominaciones. hos inquam iubet Dominus dilatare cor, & os aperire, omnesque huiusmodi peccatores comedere: etiam si animantia sint, terræque serpentina: nam ipse Dominus gratiâ suâ eos iam tetigit, & ad Confessarij pedes adduxit. electique ut puri sint ac Sancti. Non decet autem, ut ipsi horreant comedere cibum, quem Deus coram ipsis statuit. Attendant tamen meritò, interesse inter Dæmonem & Christum, & vtriusque ministros. Nam de Dæmone dicitur, quod *e eius cibus sit electus*. quia scilicet esurit mortem iustorum, quos vult deuorare, sibi que incorporare. ac propterea eos persequitur, & continuè pertentat. *¶ Cibus autem Christi Domini est facere voluntatem Patris in conuersione peccatorum mactando & comedendo animantia a serpente, & aues cali ut per gratiam & charitatem suam eos inferat in seipsum*. Hic igitur esse debet cibus Confessariorum, quem comedant, non viuum sed mortuum. Quia non debent eum absolvere, qui velit in suis peccatis permanere; sed volentem, & optantem eis mori. Quare si penitens sinat se ita mactari: non est, cur eius scelera nauseam Confessario adferant. Cum enim talis sit cibus Christi palato gratus: meritò etiam debet esse talis ipsi Ministri.

SED quoniam aliqui non habent patientiam & longanimitatem ad repetendum hoc exercitium mactandi, & comedendi eosdem peccatores offensi & commoti quod videant, eos ex bona morte redire ad malâ vitiâ quam antea habebant; & recedere à charitate, Christi, cum quo per primâ absolutionem fuerant cõiuncti: propter huiusmodi inquam impatientes Ministros, voluit Dominus noster ter Sancto Petro ostendi, & eandem vocem ter etiam repeti. Ut ex hoc intelligerent Ministri: non debere fatigari repetitione eiusdem officij, etiam sæpius faciendâ: nam peccatores modò cadentes, modo surgentes, ad æternam vitam perueniunt. Et hoc quod significatur, cum dicitur: *vas illud linteum*, quod duabus primis vicibus occultabatur, tertio tandem *receptum esse in cælum*. Etsi enim primâ Confessio, & absolutio non semper deducat peccatorem ad cælum, eo accidentes riciduas si tamen perseuerent in frequentatione Sacramenti tandem aperientur portæ Paradisi ut pateat peccatoribus: qui aliquando vere moriuntur suis peccatis. Additur quoque; *lin-teum fuisse: eptum in cælum* ut Confessarij intelligant: finem sui ministerij esse eos qui fuerunt feræ, & serpentes, exaltare, ut vitam ducant excelsam, cælestem ac diuinam.

Siquidem

c Habucuc
1. 16.
vide Loris
num.
¶ Ioan. 40.
34.

Siquidem Dominus Deus omnes ad eam vocat; & ex magnis peccatoribus solet magnos efficere Sanctos. Propter has omnes causas dicimus. Confessarios debere habere charitatem latam, longam, sublimem, valdeque profundam; & ex ea conficere vas linteum illi simile, quod S. Petrus vidit: quod capiat omnes peccatores terræ, eorumque curam gerant, & iuuent: vt tandem perueniant in cælum.

§. I.

EX HAC charitate, duobusque eius actibus, amoris Dei & proximi educere debent Confessarij duos teneros affectus, qui ipsis in munere suo obeundo plurimum conducent. Magnum scilicet sensum & dolorem ob peccata, quæ audiunt: quatenus illa Deum offenderant; magnam quoque misericordiam, & eorum miserationem, quatenus detrimentum sunt, & miseria ipsorum pœnitentium. Et hic dare debent operam, vt talis sensus & dolor adeo sit accensus, ac tener: vt suo igne frigidum pœnitentem calefaciant; & sua teneritudine durum emolliant; & suis lacrymis ad fletum impellant aridum: sicut de Sancto Ambrosio scribitur: quod audiens Confessiones adeo fletet, vt etiam qui confitebarur ad flendum, impelleretur. Ac fortè propterea, cum Christus Dominus noster voluit Lazarum resuscitare, ait Evangelista: *a infremuit spiritu & lacrymans est Iesus.* Repetit autem secundò, quod *in semetipso fremuerit*: vt intelligeretur, quod resuscitaturus peccatores mortuos, debeat flere & gemere bis propter peccata: quatenus scilicet sunt iniuriæ Dei, & quatenus sunt miseriæ ipsorum peccatorum. Qui autem bene nouit propria peccata bene sentire, ac flere: etiam nouerit sentire, & flere peccata proximorum: quia in omnibus adest motiuum illud, quod peccata sint iniuriæ Dei & animarum detrimentum. Et propter eandem causam fortè cum Christus D.N. statuisset dare S. Petro clauis regni cælorum, largitus est etiam ei donum lacrymarum ob sua peccata: quod perdurauit in eo per totam vitam, quando gallum cantantem audiebat: qui recordabatur triū suarū negationum. Sic enim erat ei facile flere propter peccata eorum, qui ad ipsum subsidij causa accedebant. Propterea amor bona & mala inuicem amantium facit ipsis communia: & amor Dei facit nos flere, ob iniurias ipsi illatas, plusquam si nobis ipsis fierent; & amor proximi facit nos flere miseriis eius, sicut nostras. Si pœnitens accedat flens: fleat etiam imple Confessarius in signum amoris erga ipsum. charitas enim flet cum flentibus; quod si pœnitens accedat aridus, fleat Confessarius, vt & ille fleat. eò quod maior sit eius miseria: sicut Saluator ipse noster b *ingemuit cum voluit sanare surdum & mutum.*

Ex eodem amore ac sensu prouenire debet alius affectus Confessarij valde necessarius, seruens scilicet zelus contra peccata, vt ea conentur ex-

tirpare

а Иоан. 11.
33, 33.

Иоан. 11 36.
Ессе quanto
до ятават
внм.

в Мар. 7. 33.

tūpare, & in nihilum redigere ob duplicem prædictum titulum: hoc est,
 quòd sint iniuriæ in Deum, & causa perditionis animarum. Cumenim
 fungantur Officio iudicum, nomine ipsiusmet Dei: debent etiam partes
 suas agere, Dei que causam tanquam propriam accipere: zelando ipsius
 honorem, & contendendo: vt talis iniuria cesset. Hoc zelo debent repre-
 hendere peccata; & pœnitentias ac satisfactionem in pœnam pro eis im-
 ponere, & remedia adhibere ad illa euitanda: munientes & induentes
 sicut ipsorum Redemptor. de quo dixit Isaias: *cindutus est iustitia vt lorica,
 & galea salutis in capite eius: indutus est vestimentis vltionis, & operatus est quasi
 pallio Zeli.* Sacerdos vt Sacrum Missæ decenter celebret, induit vestes Sa-
 cras. quæ referunt Sanctitatem, quam meritò habere debet; & quam
 Sanctum illud Sacrificiũ in se continet: quod pro nostra salute offertur,
 vt superius est dictum: ad audiendas autem Confessiones, tanquam iudex
 in suo Tribunali, non habet externas vestes præscriptas: sed induere de-
 bet se que munire virtutibus internis, & speciatim quatuor illis à Prophe-
 ta hîc expressis, quasi iudicum propriis, vt alibi exposuimus. Pro *lorica*
 accipienda est iustitia; quã plenè ibi exerceat, ferens sententiã aboluti-
 in eum, qui dignus est; negando autem indigno: si quidem clausus feruit
 ad aperiendum & claudendum; soluendum & ligandum; remittendum
 & retinendum. Iustitia quoque vsui esse ei debet ad cogendum pœnitentiam,
 vt faciat quod tenetur, & debet: soluendo debita, quæ habet; pœ-
 scendo inimicis, condonando iniurias acceptas, euitando occasiones pec-
 cato proximas, & alia similia facienda, ad quæ tenetur. Pro *galea* ponere
 debet super caput suum spem salutis: quicquid enim fecerit dirigere de-
 bet ad salutem pœnitentis, quam tanquam rem maximè sibi dilectam &
 charam super caput suum ponere debet, nullo dato indicio diffidentie,
 aut animi abiectionis circa illam. Et in hunc finem induere se debet *vesti-
 mentis vltionis*, & sancta quãdam ira; non in ipsum peccatorem, sed in pec-
 cata: incitando etiam ipsum, vt & ipse vltionem de eis sumat præscriben-
 do ei pœnitentias, quibus id faciat. Et vt omnibus satisfaciatur, tanquam *palli-
 o* induere se debet feruenti Zelo, qui ipsius viscera comedat, ipsum que ve-
 geat ad media adhibenda, quibus Dei hostes intereant, & peccata destruan-
 tur. Sed non caret mysterio, quod iustitia appelletur *lorica*, quæ esse so-
 let ferrea; indignatio verò & Zelus vocantur vestimentum & palliũ, quod
 ex lana confici solet. Vt intelligatur: quod in officij rectorum firmum
 esse debeat, & stabilis, non deflectendo in eo, neque ad vnum punctum
 propter vllum respectum; sed ostendendo in hoc magnam animi forti-
 tudinem & constantiam, sine qua nullus debet Confessarij & Iudicis offi-
 cium in his causis adire: memor illius Ecclesiastici sententiæ: *non querere
 fieri Iudex, nisi valeas virtute irrumpere iniquitates, ne forte extimescas*

c Isa. 59. 17.

Tom. 2.
Tract. 4. c. 6.

d Eccl. 7. 6.

Faint

facientis, & ponas scandalum in aequitate tua. Ac propterea periculosus est Confessiones audire potentium & magnatum: respectus enim & reuerentia erga eos tolerat scandalum aliquod debilibus adferre: ita ut vereantur facere in officio suo quod debent, ne illos contristentur, aut inclinare semper ad sentiendum & sequendum quod illis magis placet. Attendat itaque Confessarius ut lorica iustitiæ ita fortem & solidam induat, ut nullus humanus respectus eam flectat. Sed simul indignatio & zelus sit vestimentum laneum: debet enim misericordiae & clementiae coniungi: ita has virtutes accomodando, ut altera alterius effectum non impediat: ut postea dicitur,

5. II.

ALIO clypeo magni momenti munire se debent Confessarij, ut omnia quæ officij sui sunt, rectè præsentent: de quo dixit sapiens, loquens de summo Sacerdote Aaron: *proferens seruitutis suæ scutum, orationem*: significauit enim orationem quasi scutum esse, quo muniendi sint Sacerdotes, ut omnia sua ministeria ritè obeant, & maximè Confessarij: qui semper pugnant contra peccata, & contra Demones: qui penitentes quasi victos tenent. Et quamuis Apostolus b *fidem* appelleret *scutum*: id tamen non prohibet, quin & oratio sit scutum: cuius vis & efficacia ad obtinendum, quod petit, præcipuè innititur fidei & fiducia de omnipotentia & misericordia Dei. Quemadmodum autem scutum ex parte superiori latius est, ex interiori autem angustius: ita oratio & fiducia, qua parte respicit Deum, summam habet latitudinem: quia de immensa eius bonitate sperat, quæcunque ad ipsius gloriam & nostrum bonum petit: qua parte verò respicit terram nostræ vilitatis, valde est angusta: quia orans diffidit sibi ipsi, proprijsque meritis. vtrumque tamen est ad ipsam orationem necessarium, nec minus iuuat humilis de se ipso diffidentia, quam magna in Deum fiducia. Quæ tamen oratio in Confessarijs non debet angustari, ut pro seipsis tantum petant, & orent; sed latius se extendere ad suos penitentes. Quare suæ orationis scutum vtrumque; protegere debet orando scilicet suppliciter Dominum nostrum, ut vtrumque dignetur protegere; & auxilio suo adesse, ut vterque faciat exactè officium suum. Boni enim Confessarij oratio plurimum confert ad hoc, ut Dominus noster penitentem adiuuet. Scimus enim (ut aduertit S. Ambrosius) solere Christum Dominum nostrum propter orationes vnus remittere peccata alterius; præbendo ei auxilium, ut faciat quod in se est, ut ab eis liberetur, iuxta id, quod refert S. Lucas in miraculo illius paralytici, cum enim Christus videret fidem eorum, qui paralyticum ipsi offerebant, eiusque sanitatem petebant: dixit paralytico: *c homo remittuntur tibi peccata tua*. Et quando voluit sanare d *surdum & mutum, apprehendit eum de*

a Sap. 18.
21.

b Eph. 6. 16.

Lib. 5. in c. 5
S. Luca.c Luc. 5. 20.
d Mar. 7.
33.

*urba seorsum, & suspexit in cœlum: vt ex eo intelligeret Confessarij, quo-
 rum munus seorsim exercetur, quòd oculos suos eleuare debeant in cœ-
 lum: vnde venturum est remedium; & orationibus petere lucem, & pru-
 dentiam, reſtitutionem, & efficacitatem ad ea, quæ dicturi & facturi sunt,
 ad vitam & salutem pœnitenti obtinendam. Præclara huius rei imago
 præcessit in eo modo, quo e *Elias resuscitauit infantem* quendam defunctum.
 & *Elifæus alterum*: nam vterque seorsim receperunt se ad conclaue, vter-
 que instanter orauit Dominum pro vita infantis; & vterque infans se
 commensurauit; & *Elifæus proprium os coniunxit infanti ori, & oculos ocu-
 lulo, & manus manibus: vt calorem toti corpori adferret: & cum oratione suam
 repeteret: tandem resuscitauit defunctum.* Hunc in modum Confessari-
 us, recipiens se ad confessionale, vt pœnitentis animam resuscitet: in-
 telligat, debere se frequentare orationem ad minimum bis; initio scilicet
 Confessionis, & in fine. Et initio quidem petere à Deo auxilium, vt
 vterque exactè præster officium suum, in qua oratione posset occupari.
 dum pœnitens generalem Confessionem præmittit; aut cum ei impetrat
 benedictionem, quam aliqui initio petere solent, dicentes: *Iube Domine
 benedicere: Et Confessarius respondet: Dominus sit in corde tuo, & in labiis
 tuis: vt rectè confitearis omnia peccata tua.* Amen. Ad finem etiam in oratione
 aliquas orationes ipsi absolutioni præmittere: qualis illa est: *Miserere
 tui omnipotens Deus, &c.* vt bonum ipsius absolutionis effectum iuuent.
 Sed præter hæc quòd Prophetæ illi coniunxerint oculos, os, & manus
 cum oculis, ore, & manibus infantis suumq; corpus multò maius, quàm
 infantis ei commensurauerint, significat quòd Confessarius debeat se
 accommodare pœnitenti, vt spiritualis vitæ calorem ei impertiat, iuxta il-
 lud Apostoli: *g omnibus omnia factus sum, vt omnes saluos facerem.* Cum
 pueris igitur faciat se puerum; cum sapientibus agat sapienter; & cum
 simplicibus etiam eorum simplicitati se accommodet. *Elias* ter hoc fecit,
Elifæus bis: in omnibus enim oportet Confessarium accommodare se tri-
 bus pœnitentiæ partibus, Contritioni, Confessionis, & Satisfactionis; &
 considerare sententias, verba, exhortationes, pœnitentias; & reliqua om-
 nia, quæ ad hoc Sacramentum pertinent iuxta pœnitentis capacita-
 tem, & ingenium: vt sic amore ille Dei accendatur; oculos aperiat ad
 culpas suas agnoscendas, ac defendas; os verò ad ritè confitendas. Ma-
 nus quoque applicet ad opera satisfactoria: repetendo semel, iterum,
 aut sæpius, quòd necesse erit ad hunc finem obtinendum. Attendat et-
 iam diligenter, quòd Prophetæ corpus erat calidum, vt corpus defuncti
 calefaceret: nam frigidus Confessarius non calefaciet frigidum peccato-
 rem, vt dictum est.*

Neque caret mysterio quòd Scriptura dicat: *Elifæum; cum se inuenit*

c3. Reg.
17.20.

f4. Reg.
4.32.

g1. Cor. 9.
22.

fit super puerum, ambulasse in domo semel huc atque illuc: insinuat enim expedire aliquando, vt Confessarius, audita Confessione, antequam absolutionem impendat, recedat aliquantulum à Pœnitente: & quisq; ab altero separatus maneat, vt confideret, & perpendat aliquid, quod ad se spectet: pœnitens quidem, vt maiorem faciat circa sua peccata reflexionem; & circa ea quæ Confessarius ipsi dixerit: & sese excitet ad maiorem dolorem, & contritionem; & seipsum stimulet ad concipienda seria emendationis proposita; & cogitet, qua ratione exequi poterit Confessarij iussa, & monita. Confessarius autem in hac ipsa secessione instantius orare debet pro Pœnitente ipso; & attentius considerare reliqua remedia; & quæ facienda supersunt, ad integram vitam & sanitatem infirmo restituendam. Et quamuis non semper possit nec debeat huiusmodi separatio fieri ab inuicem; in prolixis tamen Confessionibus, & cum res sunt confusæ, & intricatæ, plurimum refert id facere. Denique quod Propheta secundò se coniunxerit puero, confirmat, quod diximus: Confessarium scilicet progredi debere cum spiritu amoris, & blandè, ac tenerè: quasi cupientem ipsum peccatorem in sua viscera inducere; eumque resuscitare, etiã exposita propria vita: eò quod illum diligit, sicut seipsum: cupiatque ipsum Deum imitari, qui sese humiliavit, vt formam hominis, & pueri susciperet; fieretque vnum quid cum hominibus, vt eos ab eorū miserijs eriperet, & eos, qui ob sua peccata mortui essent, resuscitaret.

Ex omnibus dictis in hoc capite deducere licet, quid Confessarius ad Confessiones excipiendas iturus facere debeat: induere scilicet arma virtutum, quas insinuauimus. Et *primum* quidem collocare se in Dei præsentia, & Christi Domini nostri obseruantis, quid ipse Confessarius agat, & quomodo iudicet: vt si Prætor aspiceret quid eius locum tenens faciat, aut ipse Rex, quid Prætor. Tunc enim iudex cum reuerentia iudicat, cum cogitat, se coram ipso Deo iudicare. Aspicit enim seipsum in terreno Tribunali sedentem, atque si esset coram Tribunali cœlesti: *Deinde* intentionem suam in hoc iudicio dirigere debet ad solius Dei gloriam, eiusque honorem tuendum; & animam illam reducendam: & ob reliquos fines muneris sui proprios; exuendo se intentionibus terrenis, & humanis respectibus, & omni genere acceptionis personarum: iuxta illud, quod S. Petrus Apostolus ad hoc propositum dixit, postquam viderat superius positam visionem: *h in veritate inquit, comperi: quia non est personarum acceptio Deus; & quod dixit Deus in lege antiqua: Ita paruum sicut magnum audietis aspicientes animas eorum, quasi iam exutas corporibus, & externis ornamentis: ita vt non propendeatis ad diuites aut nobiles, quæ tales sunt; nec repellatis pauperes aut viles, ob eorum vilitatem: cum Deus omnes magni faciat, & Christus sit pro omnibus mortuus; &*

Iob. 35. 13.
iudicare coram illo.

h. 18. 10.
34.
1. Dent. 17.

sæpè quod in oculis hominum est vilius, in oculis Dei sit pretiosius; & quod in mundo excelsum habetur, coram Deo vili aestimetur. Recte facta intentione accedit *oratio* pro se & pro pœnitente, suppliciter orando Dominum nostrum, vt qui huic iudicio & curationi huius infirmi est presens: velit tanquam supremus iudex & medicus supplere, ministri sui effectus. Simul quoque orandus est vterque Angelus custos, qui etiam adfunt, vt Dæmones ligent: ne huc accedant, & feruentibus suis inspirantibus feruorem vtrique necessarium adferant.

CAPVT V.

SCIENTIA ET PRVDENTIA CONFESSARIIS
necessarie.

SCIENTIA ET PRVDENTIA SVNT DVO oculi Confessoriorum ad videnda, & agnoscenda quæcunque ad proprium ipsorum officium spectant. Scientia dat cognitionem eorum, quæ sunt necessaria ad recte obeunda officia Iudicis, Medici, ac magistri; & ipsius Sacramentum Pœnitentiæ ritè administrandum: ita vt nihil desit eorum, quæ tres eius partes, Contritio, Confessio & Satisfactio, quibus accedit sententia Absolutionis, exigunt. *Prudentia* applicat generales scientiæ Regulas ad cuiusque pœnitentis particularia, iuxta rationis dictamen, perfectis omnibus Circumstantiis occurrentibus. *Scientia* varios habet gradus, quorum etsi maximus, & præstantissimus, qui pertinet ad Doctores, & Prælatos, (de quibus dicemus postea) sit etiam optimus, ad hoc ministerium turius ac perfectius obeundum: minimè verò sufficit ad satisfaciendum obligationi ipsius muneris, quæ valde arcta est. Quia nemo Iudicis, aut Medici munus in se suscipere potest, nisi necessariam habeat ad iudicandum, & curandum peritiam: & qui sine ea officium tale admittit, grauitè peccabit, propter periculum, cui se exponit, non satisfaciendi veritati & integritati Sacramenti; etiam cum graui detrimento proximi. Neq; excusatus censebitur, eò quòd habeat ab Episcopo facultatè; aut Prælati mandatum; nec titulo Charitatis: Nullus enim prætextus virtutis licitum facere potest, quod est ex se illicitum; neque licet Episcopo indignum approbare; neque Prælato id alicui imponere: nec ipsemet, cui imponitur, potest acceptare: ne audiat

Vide Suarez Tom.
4. Disput.
28. Sect. 2.

à Deo